

Illegale indsigter #5

Et illegalt marked ude af kontrol

En ny analyse viser for første gang omfanget af hhv. ulovlige og lovlige e-cigaretter i Danmark. Et uafhængigt analysefirma har i første kvartal af 2024 foretaget en systematisk gennemgang af henkastede e-cigaretter i Danmark. Konklusionen er klar: andelen af ulovlige produkter i affaldet udgør 58,9 pct.

Undersøgelsen er den første af sin slags og dokumenterer mængden af e-cigaretter, både de lovlige og de ulovlige¹. Ved at indsamle brugte e-cigaretter i de fem største byer kortlægger undersøgelse de indsamlede e-cigaretters oprindelse og lovlighed.

Tidligere udgaver af Illegale Indsigter kan findes som udvalgsbilag¹

INDHOLD

- 58,9 pct. af e-cigaretter i Danmark er ulovlige
- Undersøgelse viser et overreguleret marked uden håndhævelse
- Det illegale marked er ude af kontrol

58,9 pct. af e-cigaretter i Danmark er ulovlige puff bars

Undersøgelsen viser en alarmerende stor mængde ulovlige engangs-ecigaretter (puff bars).

► **58,9 pct.** indsamlede målt i stk. er ulovlige e-cigaretter.

Langt størstedelen af de indsamlede engangs-ecigaretter er ulovlige, hvilket understreger, at markedet for e-cigaretter er ude af myndighedernes kontrol.

Undersøgelse viser et overreguleret marked uden håndhævelse

1.april 2022 trådte forbuddet mod salg af e-cigaretter med andre smage end menthol og tobak i kraft. To år efter er det på baggrund af undersøgelsens resultater Nikotinbranchens vurdering, at reguleringen af lovlige e-cigaretter har skabt en situation, hvor ulovlige e-cigaretter har overtaget markedet.

§RØG-undersøgelsen fra april 2024 dokumenterede ligeledes, at de mest populære smage er de ulovlige smage af frugt, slik eller anden sød smag², samt at hver 10.mindreårige i undersøgelsen bruger engangs-ecigaretter dagligt eller lejlighedsvist³.

Det politiske ønske om at stoppe ulovlige produkter har i mødet med virkeligheden desværre vist sig at være vanskeligt at omsætte til realiteter.

Langt størstedelen af undersøgelsens engangs-ecigaretter er uden afgiftsmærker, selvom det har været lovpligtigt siden oktober 2022. Som DR Kontant⁴

¹ I henhold til gældende dansk lovgivning

² §RØG 2024: Figur 6.3.3. Smage i e-cigaretter (2023), opdelt på aldersgrupper

³ §RØG 2024: **Figur 6.1.6.** E-cigaretter (2020-2023), opdelt på aldersgrupper

⁴ https://www.dr.dk/drtv/episode/kontant_-puff-bars_-nikotin-til-boern_364700

kunne dokumentere i januar 2023, foregår handel med engangs-ecigaretter på sociale medier eller på parkeringspladser, hvor skruppelløse sælgere tilbyder ulovlige e-cigaretter til børn.

Sælgerne af de ulovlige e-cigaretter betaler ikke danske afgifter, overholder ikke aldersgrænsen, efterlever ikke udstillings- og markedsføringsforbuddet og sælger forbudte smage.

1. juli 2024 blev det ulovligt at indføre, købe og modtage ulovlige e-cigaretter⁵

Et illegalt marked ude af kontrol

De mange mediehistorier og Nikotinbranchens undersøgelse understreger, at der brug for en massiv kontrol- og håndhævelsesindsats fra myndighederne. Hvis distributionskæderne for de ulovlige engangs-ecigaretter skal brydes og salget af ulovlige produkter stoppes, skal der ske noget drastisk i myndighedernes håndhævelse.

Nikotinbranchen bakker derfor helhjertet op om de ekstra håndhævelsesinitiativer, der følger af forebyggelsesaftalen fra november 2023. Hvis tiltagene skal have effekt, kræver det handling. Nikotinbranchen deler gerne vores viden, data og undersøgelser med relevante myndigheder. Ingen under 18 skal have et nikotinformbrug, og derfor er effektiv håndhævelse afgørende, hvis det illegale marked for e-cigaretter skal stoppes.

Med venlig hilsen

Inger Schroll-Fleischer

Direktør

Nikotinbranchen

Industriens Hus, H. C. Andersens Blvd. 18
+45 22 65 09 19 | isf@nikotinbranchen.dk

⁵ <https://www.sik.dk/nyheder/dag-maa-du-hverken-indfoere-koebe-eller-modtage-ulovlige-e-cigaretprodukter>